Ἔτος ΣΤ'. Ἐν Ἡρακλείῳ, τῇ 3 Ἰανουαρίου 1887 Σάββατον Ἀριθ. 303

ΜΙΝΩΣ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΤΙΜΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ
Ἐν Ἡρακλείῳ καὶ ταῖς Ἐπαρχίαις Μετζ. ἀργ. 1 1)2
» Χανίοις καὶ Ῥεθύμνῃ . . » » 2
» τῷ ἐξωτερικῷ . . . . » » 2 1)2

Αἰτήσεις ἀπευθυντέαι τῷ ἰδιοκτήτῃ τῆς ἐφημ. Χ.Π.Λ.

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ
Χ. ΠΕΤΡΟΣ ΛΥΔΑΚΗΣ

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΚΑΙ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ ΟΔΟΣ ΚΟΥΣΑΚΛΗ-ΤΖΑΜΙ

Ἕκαστον φύλλον τιμᾶται Γροσίου.

ΤΙΜΗ ΚΑΤΑΧΩΡΙΣΕΩΝ
Ἐν τῷ σώμ. τῆς Ἐφ. δι' ἕκαστον στίχον Γρ. 3
Ἐν ταῖς εἰδοποιήσεσι. . . . » 2

Τὰ ἀποστελ. ἔγγραφα καὶ μὴ δημοσιευόμ. δὲν ἐπιστρέφονται—Ἡ συνδρομὴ εἶναι προπληρωτέα

Παρακαλοῦνται οἱ κ. κ. συνδρομηταὶ ἡμῶν, οἱ μὴ καταβαλόντες εἰσέτι τὴν συνδρομὴν αὐτῶν, νὰ σπεύσωσι πρὸς πληρωμὴν αὐτῆς, καθ' ὅσον ἐξάπαντος θέλομεν ἀναγκασθῇ νὰ προβῶμεν εἰς τὴν διακοπὴν τῆς πρὸς αὐτοὺς ἀποστολῆς τοῦ φύλλου ἀπὸ τοῦ προσεχοῦς μηνὸς, ὁπότε ἄρχεται τὸ Ζ'. ἔτος τῆς ἐκδόσεως τοῦ «Μίνωος».

Διὰ τοὺς βουλομένους τυχὸν νὰ ἐγγραφῶσι συνδρομηταὶ ἡμῶν ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ νέου ἔτους θὰ διανεμηθῶσιν εἰς πολλοὺς ἐκτὸς τῶν συνδρομητῶν ἡμῶν οἱ δύο πρῶτοι ἀριθμοὶ τοῦ «Μίνωος», τοὺς δὲ κρατήσοντας αὐτοὺς θὰ θεωρήσωμεν ὑποχρεωτικῶς συνδρομητάς ἡμῶν.

ΠΡΟΣ 'ΚΕΝΤΡΑ ΔΑΚΤΙΖΕΤΕ

Ἐν τῷ «Νεολόγῳ τῆς Κωνσταντινουπόλεως (22 Δεκεμβρίου) ἀναγινώσκομεν τὰ ἑξῆς:

»Καθὰ γράφει ἡ Ταρὴκ, ἡ Ὑψ. Πύλη ἐζήτησε »τὴν ἀνάκλησιν τῶν ἐν Χανίοις, Ῥεθύμνῃ καὶ Ἡ»ρακλείῳ Κρήτης Ἑλλήνων προξένων καὶ πρὸς τοῦ»το ἔγραψε τὰ δέοντα εἰς τὴν ἐν Ἀθήναις Ὀθωμα»νικὴν πρεσβείαν καὶ εἰς τὴν ἐνταῦθα Ἑλληνικήν.

»Τὸ Τουρκικὸν φύλλον λέγει ὅτι αἴτιον τοῦ μέτρου »τούτου ἐστὶν ἡ διαγωγὴ τῶν εἰρημένων πρυξένων, »ἐξώθησάντων τοὺς Κρῆτας εἰς ἀνησυχίαν καὶ τα»ραχὰς ἐπὶ τῇ ἑνηλικιώσει τοῦ Διαδόχου τῆς Ἑλ»λάδος».

Δὲν ἠξεύρομεν κατὰ πόσον ἡ εἴδησις αὕτη εἶνε ἀληθής, ἤ, ἐὰν εἶνε ἀληθής, κατὰ πόσον δύναται νὰ εἶνε σοβαρὰ καὶ σπουδαία. Ὅτι δύναταί τις ἴσως ἀσφαλῶς νὰ εἴπῃ εἶνε ὅτι, ἂν τῷ ὄντι παρὰ τῇ Ὑψ. Πύλῃ ἐπεκράτησαν τοιαῦται σκέψεις περὶ τῶν ἐλατηρίων καὶ τοῦ χαρακτῆρος τῶν κατ' αὐτὰς τελεσθεισῶν πανδήμων ἑορτῶν ἐπὶ τῇ ἑνηλικιώσει τοῦ διαδόχου τοῦ Ἑλληνικοῦ θρόνου, ἡ τοιαύτη πεπλανημένη τῶν πραγμάτων ἐκτίμησις καὶ παράστασις προέρχεται καὶ πάλιν ἐκ μέρους τῆς Α. Ἐξ. τοῦ Γεν. Διοικητοῦ, ὅστις κατὰ παράδοξον ἀληθῶς τρόπον μεθ' ὅλην τὴν νοημοσύνην του δὲν ἠδυνήθη ἀκόμη νὰ διαγνώσῃ τὰς περιστάσεις ὑπὸ τὰς ὁποίας διατελεῖ σήμερον ἡ Κρήτη οὐδὲ νὰ ἀποδώσῃ τὴν προσήκουσαν ἐκτίμησιν εἰς τὸ ἐπικρατοῦν ἐν τῷ τόπῳ καὶ τοσάκις ἤδη δεδηλωμένον πολιτικὸν φρόνημα. Βεβαίως δὲν λέγει ἀλήθειαν, ζητεῖ δὲ νὰ ἀπατήσῃ τὴν Κεντρικὴν Κυβέρνησιν ὁ Διοικητὴς ἐκεῖνος, ὅστις γινώσκων ἐκ τοῦ σύνεγγυς τὰ Κρητικὰ πράγματα, πειρᾶται νὰ διαστρέψῃ τὴν σημασίαν τῶν πολιτικῶν ἐκδηλώσεων τοῦ Κρητικοῦ λαοῦ ἀποδίδων εἰς ἐξωτερικὰς εἰσηγήσεις τὴν κατὰ καιροὺς γινομένην ἔκφρασιν τῶν ἐθνικῶν αὐτοῦ αἰσθημάτων. Ἀδυνατοῦμεν δὲ νὰ ἐννοήσωμεν καὶ κατὰ τί δύναται νὰ ὠφεληθῇ ἐκ τῆς τοιαύτης διαστροφῆς τῶν πραγμάτων.

«Οἱ πρόξενοι, λέγει, ἐξώθησαν τοὺς Κρῆτας εἰς ἀνησυχίας καὶ ταραχὰς ἐπὶ τῇ ἑνηλικιώσει τοῦ διαδόχου τῆς Ἑλλάδος». Ἀλλὰ πρῶτον οὔτε **ἀνησυχίαι** οὔτε **ταραχαὶ** δύνανται νὰ ὀνομασθῶσιν αἱ γενόμεναι δοξολογίαι καὶ ἑορταὶ ἐπὶ τῇ ἑνηλικιώσει τοῦ Διαδόχου Κωνσταντίνου, διότι ὅλως τοὐναντίον διεξήχθησαν πανταχοῦ ἐν πλήρει τάξει καὶ ἡσυχίᾳ. Ἂν δὲ ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῶν πανελληνιων τούτων ἑορτῶν ὁ Κρητικὸς λαὸς δὲν ἠδυνήθη νὰ συγκρατήσῃ ἑαυτόν, ἀλλ' ἐξεχύθη καὶ πάλιν εἰς ἐκδηλώσεις ζωηρὰς τῶν ἐθνικῶν αὐτοῦ πόθων καὶ ἐλπίδων, εἰς τοῦτο οὔτε ἐξώθησαν οὔτε ἦτο παντάπασιν ἀνάγκη νὰ ἐξωθήσωσιν αὐτὸν οἱ πρόξενοι τῆς Ἑλλάδος. Γινώσκει δὲ τοῦτο παντὸς ἄλλου κάλλιον ἡ Α. Ἐξ. ὁ Σάββας Πασσᾶς, ὅσον καὶ ἂν θέλῃ νὰ ὑποστηρίζῃ τὸ ἐναντίον, διότι ἐπὶ τῆς Διοικήσεως αὐτοῦ παρουσιάσθησαν τόσαι ἀφορμαὶ διὰ νὰ τὸ μάθῃ. Καὶ ἵνα παραλίπωμεν προγενεστέρας περιστάσεις, ἀρκούμεθα ὑπομιμνήσκοντες τὴν Α. Ἐξοχότητα πρόσφατα γεγονότα.

Δὲν ἐλησμόνησε βεβαίως ἡ Α. Ἐξοχότης ὅτι εὐθὺς, ὡςτὰ Ἀνατολικὰ πράγματα ἐταράχθησαν διὰ τοῦ πολιτικοῦ τολμήματος τῆς ἑνώσεως τῆς Ἀνατ. Ῥωμυλίας μετὰ τῆς Βουλγαρίας, ἡ Κρήτη πρώτη ἠσθάνθη τοὺς διηνεκεῖς αὐτῆς πόθους ἀφυπνιζομένους συνεμερίσθη μετὰ καρδίας σφοδρῶς παλλομένης τὴν πολεμικὴν ἐξέγερσιν τῆς ἐλευθέρας Ἑλλάδος καὶ διὰ **ὑπομνήματος** πρὸς τὰς Εὐρ. Δυνάμεις ὑπογεγραμμένου ὑπὸ τῶν σωματείων τῶν ἀντιπροσωπευόντων τὸν Χριστ. λαὸν τῆς Κρήτης ἐκήρυξεν ὅτι αὐτὴ πολὺ μᾶλλον ἢ ἡ Ἀνατ. Ῥωμυλία δικαιοῦται νὰ τύχῃ τῆς ἐθνικῆς αὐτῆς ἀποκαταστάσεως. Ὁ Γεν. Διοικητὴς ἠμφισβήτησε τότε τὴν γνησιότητα τῶν ὑπογραφῶν τοῦ ὑπομνήματος τούτου, ὥστε ὁ Κρητικὸς λαὸς ἠσθάνθη τὴν ἀναγκην ἐντονώτερον νὰ ἐκδηλώσῃ τὸ φρόνημά του τοῦτο διὰ **ψηφισμάτων** τῶν ἁπανταχοῦ τῆς νήσου δημοτικῶν συμβουλίων. Ἀλλὰ καὶ ἡ σημασία τῶν ψηφισμάτων τούτων διεβλήθη. Διὰ χρημάτων ὑπὸ τῆς Ἑλλ. Κυβερνήσεως σταλέντων, ἔλεγον οἱ περὶ τὴν Διοίκησιν, ἐξηγοράσθησαν αἱ ὑπογραφαὶ τῶν δημάρχων καὶ δημοτικῶν συμβούλων. Πρὸς τὴν ὕβριν ὅμως ταύτην σφοδρότερον καὶ ἐπισημότερον ἀντεταχθη ἡ μετ' ὀλίγον συνελθοῦσα Γεν. Συνέλευσις διὰ ψηφίσματος αὐτῆς ἐπικυρώσασα μὲν τὰ ψηφίσματα ἐκεῖνα, διακηρύξασα δὲ ἀπροκαλύπτως ὅτι, ὁ ἀναλλοίωτος τῆς Κρήτης πόθος εἶνε νὰ ἑνωθῇ μετὰ τῆς μητρὸς Ἑλλάδος. Καὶ εἶνε μὲν ἀληθὲς ὅτι ὁ Γεν. Διοικητὴς τότε περισσότερον ὠργίσθη καὶ τὴν ὀργὴν αὐτοῦ στρέψας καθ' ὡρισμένων προσώπων, ἐζήτει νὰ παραστήσῃ τούτους, ὡς ἐξωνημένους ἱεραποστόλους τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως, ἐν ᾧ ὁ Κρητικὸς λαὸς νομοταγὴς ὢν καὶ φιλήσυχος ἀποστρέφεται τοὺς ὀλίγους ταραξίας οἵτινες ζητοῦσι νὰ θρέψωσιν αὐτὸν διὰ κενῶν πόθων καὶ ἀορίστων αἰσθημάτων, ἀλλ' οὐδὲν ἧττον ἡ σημασία τοῦ μεγάλου τούτου γεγονότος ἔμεινε καὶ θὰ μείνῃ ἐν τῇ νεωτέρᾳ ἱστορίᾳ τῆς Κρήτης, ὡς ἐπισημοτάτη πρᾶξις, καθ' ἣν αὕτη ἐν τῇ πρωτευούσῃ ὑπὸ τὰ ὄμματα τοῦ Διοικητοῦ ἐψήφισε τὴν ἕνωσίν της μετὰ τῆς Ἑλλάδος.

Οὐχ' ἧττον ἐπίσημος καὶ πανηγυρικὴ διαδήλωσις κατὰ τοῦ πολιτικοῦ καθεστῶτος ἐν Κρήτῃ ὑπῆρξε καὶ ἡ γενομένη κατὰ τὰς ἑορτὰς τῆς ἑνηλικιώσεως τοῦ Διαδόχου τοῦ Ἑλληνικοῦ Θρόνου. Ὁ πρῶτος ὀρθόδοξος Ἕλλην. βασιλεύς, ἐνῆλιξ γενόμενος, ὤμνυε τὸν ὅρκον τοῦ στρατιώτου ἐπὶ τῆς ἐθνικῆς σημαίας. Ὁ διάδοχος Κωνσταντῖνος μετὰ μακρῶν αἰώνων προσδοκίαν γεννηθεὶς καὶ ἀνδρωθεὶς ἤδη ἀφύπνιζε τὰς γλυκυτέρας ἐλπίδας καὶ τὰς ἱερωτέρας ἐθνικὰς ἡμῶν παραδόσεις κατὰ τὴν ἐπίσημον τῆς ὁρκωμοσίας αὐτοῦ ἡμέραν. Τὸ μέγα δὲ τοῦτο γεγονὸς οἱ ἁπανταχοῦ Ἕλληνες ζωηρότατα συγκεκινημένοι ἔσπευσαν νὰ συνεορτάσωσι μετὰ τῶν ἐλευθέρων ἀδελφῶν των. Καὶ ἦτο δυνατὸν ἡ Κρήτη νὰ ὑστερήσῃ καθήκοντος τοσοῦτον σοβαροῦ; Ἦτο δυνατὸν νὰ παραλίπῃ εὐκαιρίαν τόσον σπουδαίαν, ἵνα προσφέρῃ λατρείαν εἰς ἐκεῖνον, ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ ὁποίου διαβλέπει τὸν μέλλοντα σωτῆρα καὶ ἐλευθερωτὴν τοῦ δούλου Ἑλληνισμοῦ; Ἐώρτασε, ναί, ἀπὸ τοῦ ἑνὸς μέχρι τοῦ ἄλλου ἄκρου ἡ Κρήτη τὴν ἑνηλικίωσιν τοῦ Κωνσταντίνου, ἐζητωκραύγασεν ὑπὲρ αὐτοῦ τε καὶ τῆς Ἐθνικῆς αὐτῆς ἑνώσεως, καὶ Σᾶς προσκαλεῖ νὰ ἀποκαλυφθῆτε ἀπέναντι τῆς θρησκευτικῆς εὐλαβείας, μεθ' ἧς ἐπετέλεσε τὰς ἑορτὰς ταύτας. Δὲν ἀπεκάμετε ἀκόμη διαψεύδοντες καὶ διαστρέφοντες τὰ καθ' ἡμέραν ἑκάστην γινόμενα, ἢ ἀμβλυωποῦντες δὲν δύνασθε νὰ παρατηρήσητε ὅτι, ὅσῳ περισσότερον πολεμεῖτε καὶ πιέζετε τὰ αἰσθήματα ἡμῶν, τοσούτῳ μᾶλλον ἀκράτητα ἐκρήγνυνται ταῦτα; Μήπως ζητεῖτε νὰ ὠθήσητε τὰ πράγματα ἔτι περαιτέρω;

Οἱ ἐν Κρήτῃ Πρόξενοι τῆς Ἑλλάδος οὐδὲν ἄλλο ἔπραξαν κατὰ τὴν περίστασιν ταύτην ἢ ὅτι ἐγένετο καὶ εἰς πάντα τὰ ἄλλα μέρη τῆς Ὀθωμ. Αὐτοκρατορίας, τοῦτέστι νὰ τελέσωσι δοξολογίαν καὶ νὰ καλέσωσι τοὺς Ἕλληνας ὑπηκόους ἵνα ἑορτάσωσι τὴν ἑνηλικίωσιν τοῦ Διαδόχου. Ἀλλ' εἶνε ὕβρις εἰς τὰ αἰσθήματα τοῦ Κρητικοῦ λαοῦ τὸ νὰ λεγηται ὅτι οἱ πρόξενοι ἐξώθησαν τοὺς Χριστιανοὺς κατοίκους νὰ σπεύσωσιν ἀθρόοι εἰς τὴν τελετὴν τῆς δοξολογίας, οἱ πρόξενοι ἐξώθησαν αὐτοὺς εἰς τὰς διαδηλώσεις καὶ τὰς ζητωκραυγὰς, αἵτινες ἐγένοντο κατὰ τὰς ἑορτὰς ταύτας. Ἀλλὰ καὶ ἂν ἠδύνατο νὰ λεχθῇ ὅτι ἐν ταῖς πόλεσιν ἡ παρουσία τῶν προξένων συνετέλεσεν εἰς τὸ νὰ ἐπιταθῇ ὁ ἐνθουσιασμὸς τοῦ ἑορτάζοντος πλήθους, τί θὰ εἴπωσιν ἡμῖν περὶ τῶν ἐν Μεραμβέλλῳ καὶ ἐν πολλαῖς ἄλλαις ἐπαρχίαις τῆς Κρήτης, ἔνθα δὲν ὑπάρχουσιν ἕλληνες πρόξενοι, γενομένων τελετῶν καὶ πολιτικῶν διαδηλώσεων;

Παύσατε λοιπὸν πλέον παραγνωρίζοντες καὶ ὑποτιμῶντες τὴν πρόοδον τοῦ ἐθνικοῦ φρονήματος ἐν Κρήτῃ· παύσατε διαβάλλοντες τὰ ὑπομνήματα ἡμῶν, ὡς κίβδηλα, καὶ παριστῶντες, ὡς ὑποβολιμαῖα, τὰ ψηφίσματα τῶν ἁπανταχοῦ τῆς νήσου δημοτικῶν ἀρχόντων. Ἂν θέλετε, λησμονήσατε πάντα τὰ ἄλλα, ἀλλ' ἐνθυμεῖσθε ὅτι τὰ δημοτικὰ συμβούλια ἐπανειλημμένως ἐψήφισαν τὴν ἕνωσιν μετὰ τῆς Ἑλλάδος. Ἡ Γενικὴ τῶν Κρητῶν Συνέλευσις ἐπισήμως συνεδριάζουσα ἐπεκύρωσε τὰ ψηφίσματα ταῦτα, καὶ τελευταῖον οὐχὶ πλέον σωματεῖα ἢ οἱ ἀντιπρόσωποι τῆς Νήσου, ἀλλὰ σύσσωμος ὁ Χριστιανικὸς λαὸς τῆς Κρήτης αὐθορμήτως ἑορτάσας τὴν ἑνηλικίωσιν τοῦ διαδόχου τοῦ βασιλέως τῆς Ἑλλάδος, εὗρεν εὐκαιρίαν νὰ διατρανώσῃ μυριοστὴν ταύτην φορὰν τοὺς ἀναλλοιώτους πόθους του ὑπὲρ τῆς ἐθνικῆς ἀποκαταστάσεώς του. Ἐνθυμεῖσθε πάντα ταῦτα καὶ **μὴ λακτίζετε πρὸς κέντρα.**

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑΤΑ

Ἐκ Βάρνης τῇ 20)1 Ἰανουαρίου. — Ἐπιστέλλουσιν ἐκ Κωνσταντινουπόλεως τὴν 5 Ἰανουαρίου: «Κατόπιν τῶν ἑλληνικῶν διαδηλώσεων τῶν Κρητῶν κατὰ τὴν ἑνηλικίωσιν τοῦ Διαδόχου τοῦ ἑλληνικοῦ θρονου, εἰς ἃς λέγεται ὅτι ἔλαβον μέρος οἱ πρόξενοι τῆς Ἑλλάδος ἐν Χανίοις καὶ Ῥεθύμνῳ, ἡ Πύλη ἀπηύθυνε διακοίνωσιν εἰς Ἀθήνας παραπονουμένη κατὰ τὰς συμπεριφορᾶς τῶν ῥηθέντων προξένων καὶ ζητοῦσα τὴν ἀντικατάστασιν αὐτῶν.

«Ἀναβρασμὸς ὑπῆρχεν ἤδη ἐν Κρήτῃ, ἐπειδὴ ἡ Πύλη δὲν εἶχεν ἀπαντήσῃ εἰσέτι εἰς τὴν εὐχὴν τῆς τῶν Κρητῶν συνελεύσεως, ζητοῦσαν τὴν ὑπὲρ τοῦ ταμείου τῆς νήσου παραχώρησιν τῶν δύο τρίτων, τῶν τελωνειακῶν εἰσπράξεων. Φαίνεται βέβαιον ὅτι

Α'. ΕΠΙΦΥΛΛΙΣ «ΜΙΝΩΟΣ» 1

ΟΙ ΑΣΠΟΝΔΟΙ ΕΧΘΡΟΙ ΤΩΝ ΕΛΛ. ΔΑΣΩΝ

Ἀπὸ τῆς συστάσεως τοῦ Ἑλλ. Βασιλείου μέχρι τῆς στιγμῆς, καθ' ἣν γράφομεν, οὐδὲν κατεδιώχθη τόσον ἀμειλίκτως, ὅσον τὰ δάση τῆς ἀτυχοῦς πατρίδος μας· οὔτε αἱ φανερῶς ἐκδηλωθεῖσαι συμπάθειαι φιλοδένδρων βασιλέων, οὔτε ἄρθρα συγκινητικὰ ὑπὲρ τῆς διὰ παντὸς ἀπολλυμένης δασικῆς βλαστήσεως τῆς χώρας, οὔτε δημόσια ἀναγνώσματα ἴσχυσαν νὰ ἐμπνεύσωσιν εἰς τὸ ἔθνος ἡμῶν τὴν πρὸς τὸ δάσος ἀγάπην, ἀλλὰ καὶ νῦν ἔτι ἀδιακόπως ἐξακολουθεῖ ὁ περὶ ἐξοντώσεως τῶν δασῶν μας ἀμείλικτος πόλεμος, ὅστις ἀναμφιβόλως θὰ ἀπολήξῃ εἰς τὴν παντελῆ τῆς χώρας ἐξάντλησιν καὶ καταστροφὴν ὑπὸ πολλὰς μὲν καὶ ἄλλας ἐπόψεις, ἰδίως ὅμως ὑπὸ οἰκονομικὴν καὶ κοινωνικήν. Τίς ὁ ἀμείλικτος τοῦ δάσους πολέμιος ὁ τὴν καταστροφὴν τῆς ὡραίας ἡμῶν πατρίδος ὁμόσας; Ὁ ἄνθρωπος. Ναί, τὸ ἐπαναλαμβάνομεν, οἱ ἄσπονδοι ἐχθροὶ τῶν δασῶν εἴμεθα ἡμεῖς αὐτοί, τ.ἔ. ἅπαντες οἱ Ἕλληνες, οἱ κάτοικοι τῶν πόλεων καὶ οἱ ἀγρόται, ὁ ἀπαίδευτος λαὸς καὶ ἡ πεπαιδευμένη μερὶς πάσης τάξεως καὶ πάσης καταστάσεως. Ὅσον παράδοξος καὶ ἂν φαίνεται ἐκ πρώτης ὄψεως ἡ γνώμη ἡμῶν αὕτη, οὐχ ἧττον εἶνε ἀληθεστάτη. Καὶ ὄντως οὐδὲν ἄλλο προσβάλλει τὰ δάση τόσον, ὅσον ὁ ἄνθρωπος, οὐδεμία ἄλλη ζημία, ὁθενδήποτε καὶ ἂν προέρχηται, δύναται νὰ ὑπερβῇ τὰ ζημίας, ὅσας προξενεῖ ὁ ἄνθρωπος εἰς τὰ εὐεργετικὰ καὶ προστατευτικὰ τῆς πατρίδος ἡμῶν δάση. Τὸ στοιχεῖα ἐνσκήπτοντα μετὰ βιαίας ὁρμῆς ἐντὸς τῶν δασῶν ἀνατρέπουσι πρόρριζα καὶ ῥίπτουσι κατὰ γῆς πελωρίους κορμοὺς δένδρων μετὰ βρόμου καὶ γδούπου ὁμοίων τοῖς τοῦ κεραυνοῦ· καὶ τὰ θυελλοφόρα δὲ νέφη ἐμπίπτοντα ἐκπέμπουσι φθοροποιοὺς κεραυνοὺς κατὰ τῶν ὑψικορύφων δένδρων, ἅτινα κατασυντρίβονται διασχιζόμενα εἰς λεπτοτάτους σχίδακας διασκορπιζομένους κατὰ πᾶσαν διεύθυνσιν. Ἐπὶ δὲ τῶν ὑψηλῶν ὀρέων ὄγκοι χιόνος καὶ χωμάτων ἀποσπώμενοι καὶ συμπαρασύροντες κατὰ τὴν καταφορὰν αὐτῶν ὁλόκληρα δένδρα κατέρχονται πρὸς τὰ κάτω ἐμπίοντα τὸν φόβον καὶ τὸν τρόμον τοῖς περιοίκοις, ἔτι δὲ καὶ οἱ ἐπὶ τῶν κλάδων τῶν δένδρων ἐν ἠπίᾳ καὶ ὑγρᾷ θερμοκρασίᾳ συσσωρευόμενοι βαρεῖς ὄγκοι χιόνος θραύουσι, ὑπὸ τὸ βάρος αὐτῶν καὶ καταρρίπτουσιν, ὡς λεπτοτάτους καλάμους, τοὺς παχυτάτους κλάδους καὶ τὰ ὀγκωδέστατα στελέχη. Ὡσαύτως δὲ καὶ λεπτόν τι ξυλάριον πυρείου ἀνημμένον ἀμελῶς ῥιφθὲν ὑπὸ διαβάτου ἀναψαντος τὸ σιγάρον του ἐντὸς ὀλίγων στιγμῶν δύναται νὰ παραγάγῃ πελωρίας στήλας πυρὸς καὶ νὰ μεταποιήσῃ εἰς τέφραν θαλερώτατα δάση. Ἔτι δὲ καὶ ἀοράτων τῷ γυμνῷ ὀφθαλμῷ ἐντόμων σμήνη ἄπειρα αἴφνης τὸ δάσος προσβαλόντα δύνανται ἐντὸς ἐνὸς μόνου θέρους νὰ ἐκμηδενίσωσιν ὁλοκλήρους χιλιάδας στρεμμάτων εὐδένδρων δασῶν. Πλὴν τούτων δὲ καὶ οἱ κατὰ τὰ τέλη τοῦ ἔαρος κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς ἐμφανίσεως τῶν πρώτων φύλλων καὶ ἀνθέων ἐπερχόμενοι παγετοὶ καταστρέφουσι καθολοκληρίαν τά τε φύλλα καὶ τὰ ἄνθη καὶ τοὺς μηκέτι ἀποξυλωθέντας βλαστοὺς τῶν δένδρων, ὅπως καὶ τὸ θερμὸν καὶ ἄνομβρον ἔτος καταστρέφει ἀπειρίαν νεαρῶν καὶ τρυφερῶν δένδρων. Καὶ αἱ περιοδικοὶ δὲ ἐπαναστάσεις τῶν λαῶν συνήθως τὰ δάση παραβλάπτουσι, διότι ἐν τοιαύταις περιστάσεσιν ὁ χύδην ὄχλος, ὁ μηδὲ τὴν ἐλαχίστην συνείδησιν τῶν περὶ αὐτῶν ἔχων, κατὰ κανόνα ἐπὶ τῶν δασῶν ἀμειλίκτως ἐπιπίπτει ὡς μαρτυροῦσιν αἱ οἰκτρῶς ἠκρωτηριασμέναι πεῦκαι τοῦ Λυκαβητοῦ, ἀγόμενος δὲ ὑπὸ τοῦ ἐγωισμοῦ του καταφέρει ἀνηλεῆ καὶ βαθύτατα τραύματα ἐπὶ τοῦ δάσους, διότι μόνον ἐπὶ τοῦ εὐτυχῶς μόνου ἀδιανεμήτου διατηρηθέντος δάσους ὁ ὄχλος ἐπιδείκνυσιν εὐχερῶς τὰς κοινωνιστικὰς αὐτοῦ τάσεις. Πάντα ταῦτα ὅμως εἶνε κίνδυνοι σπουδαιότατοι μὲν καὶ ἐπιδρῶσι λίαν ἐπαισθητῶς ἐπὶ τῶν δασῶν χώρας τινὸς καὶ τῶν κατοίκων αὐτῆς, ἀλλὰ τῶν δασῶν ἡ ὕπαρξις δὲν ἐπαπειλεῖται σπουδαίως καὶ ἄνευ ἐλπίδος ὑπὸ τῶν κινδύνων τούτων.

Πάντα τὰ ἀνωτέρω δεινὰ ἐλάμβανον χώραν διαρκῶς σχεδὸν καὶ εἰς τοὺς παρελθόντας αἰῶνας· καὶ ὅμως ἡ Ἑλλὰς μετὰ ἐννεαετῆ ἀπελπιστικὸν ἀγῶνα, μετὰ τοσαύτας δηώσεις τῆς χώρας καὶ καταστροφὰς φρικαλέας ἐκέκτητο ἐν ἔτει 1836 δάση ἐκτάσεως τριπλασίας τῆς σημερινῆς. Εἰς ἀρχαιοτέρους δὲ χρόνους τὰ ἑλληνικὰ ὄρη ἀπετέλουν ἓν ὁλόκληρον συνεχόμενον δάσος ἐκτεινόμενον ἀπὸ τοῦ Θεσσαλικοῦ Ὀλύμπου μέχρι τοῦ Μαλέα, ἐντὸς τῶν